

Dijkstran algoritmi

Tomi Hyvärinen (N3652), TTV19SM N3652@student.jamk.fi

Loppuraportti TTZC0700 Tietorakenteet ja algoritmit/Antti Häkkinen Joulukuu 2020 Tekniikan ala Insinööri (AMK), Tieto- ja viestintätekniikka

Jyväskylän ammattikorkeakoulu JAMK University of Applied Sciences

Sisältö

1	Johdanto	2
2	Matrix taulu	2
3	Dijkstra	
4	Dijkstra ja Matrix	
5	Matrixin koon vaikutus	
_		
6	Pohdinta	
7	Koodi	12

1 Johdanto

Raportissa käydään läpi dijkstran algoritmiä, jolla saadaan laskettua lyhin reitti paikasta A paikkaan B. Myös matrix-taulua käydään läpi, jolla saamme määriteltyä montako eri reittä on ja mitkä ovat matkojen etäisyydet. Selvitetään myös miten reittien määrä vaikuttaa aikaan.

2 Matrix taulu

Matrix-taulu on listoja listan sisällä. Listat tulee muodostaa listan pituuden mukaan. Jos lista sisältää 5 numeroa, on listan sisällettävä myös 5 listaa, eli matrix-taulusta tulee viiden numeron listoja 5 kappaletta. Näillä on vielä yksi ehto joka on esimerkiksi jos vaikka ensimmäisen listan paikalla 4 on numero (kuvassa numero 376) tämän numeron on pakko olla sama kuin 4 listan (kuvassa numero 376) ensimmäisellä paikalla, kuten alla olevasta matrix-taulussa nähdään. Lista on peilikuva missä listan korkeus ja leveys on sama.

```
[0, 0, 0, 376, 759, 0, 0, 0, 0, 0]

[0, 0, 907, 613, 387, 0, 0, 377, 0, 0]

[0, 907, 0, 913, 0, 699, 0, 0, 0, 0]

[376, 613, 913, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0]

[759, 387, 0, 0, 0, 0, 571, 968, 0, 459]

[0, 0, 699, 0, 0, 0, 73, 0, 368, 0]

[0, 0, 0, 0, 571, 73, 0, 0, 24, 0]

[0, 377, 0, 0, 968, 0, 0, 0, 24, 0]

[0, 0, 0, 0, 0, 368, 24, 24, 0, 372]

[0, 0, 0, 0, 0, 459, 0, 0, 0, 372, 0]
```

3 Dijkstran algoritmi

Djikstran algoritmi on alkoritmi joka selvittää lyhimmä retin paikasta A paikkan B. Dijkstran algoritmissa voidaan käyttää esim. ylläolevan kuvan Matrix taulua josta valitaan lähtöpiste ja loppupiste. Sen avulla selvitetään yhteydet ja etäisyydet yhteyksissä , ja näiden avulla valitaan lyhin reitti.

4 Dijkstran algoritmi ja Matrix

Aloitin suunnittelun sellaisen matrix-taulun luomisella jonka kokoa voidaan voidaan muuttaa, ja että myös mahdollisia yhteyksiä ja etäisyyksiä voitaisiin muuttaa tarvittaessa.

Loin muuttujan (vertices) jolla määritellään matrix-taulun koko ja myös itse matrix-taulun (graph) joka on aluksi tyhjä. Seuraavaksi tein funktion (randomGraph()) matrix-taulun luontiin, ja kutsuin funktiota randomGraph() ja tälle välitettiin matrix-taulu ja sen koko.

```
let vertices = 10;
let graph = [];
let numbers = [];
let startTime;
let stopTime;
let stopTime;
randomGraph (graph, vertices);
```

Funktio randomGraph() ottaa vastaan matrix-taulun ja sen koon. Luodaan muuttuja graphSize jolle annetaan taulun koko. Toistetaan for-looppia taulukon koolle määrätyn arvon mukaan, jonka avulla saadaan luotua kyseisen määrän tauluja matrix-tauluun. Luodaan tyhjä taulu. Seuraavaksi vertaillaan onko taulukon pituus sama kuin taulujen määrä, jos on, tauluun asetetaan arvo 0, tämä on risteyskohta. Jos edellinen ehto ei toteudu, verrataan onko tauluja luotu vähemmän kuin taulukon pituus tällä hetkellä. Luodaan kaksi muuttujaa, jotta saadaan jo valmiiksi luodusta matrix-taulusta kyseinen vasta numero oikealle paikalle ja asetetaan se tauluun. Jos tämäkään ei toteudu, käytämme connect()-funktiota. Kun taulu on luotu, tämä lisätään matrix.tauluun. Tätä toistetaan kunnes matrix-taulu on valmis.

```
function randomGraph (graph, vertices) {
     let graphSize = vertices;
     for (let i = 0; i < graphSize; i++) {
         let array = [];
           if (array.length == [i]) {
               array.push(0)
           else if (graph.length > array.length) {
               let graphIndex = ((graph.length - array.length - graph.length) *
 -1)
               let arrayIndex = graph.length;
               let num = graph[graphIndex][arrayIndex]
               array.push(num)
           else {
             connect(array);
          graph.push(array);
 3
```

Edellisessä kuvassa connect-funktiota käytettäessä välitetty lista siirtyy connect-funktioon. Connect-funktiolla arvotaan luodaanko listaan yhteys vai ei, ja sen sisällä luodaan muuttuja "connect" johon arvotaan numero 1-5. Jos numero on 1 tai 2 välitetään lista aina eteenpäin distance-funktiolle jos ei, niin asetetaan listaan 0.

```
    function connect (array) {
        let connect = Math.floor(Math.random() * 5) + 1;

        if (connect === 1 || connect === 2) {
            distance(array);
        }

        else {
            array.push(0);
        }

    }
}
```

Distance-funktiossa arvotaan etäisyys pisteiden välillä. Funktio ottaa listan vastaan, luodaan muuttuja "distance", jolle arvotaan arvo väliltä 1-1000 ja asetetaan tämä numero listan paikalle.

```
function distance (array) {
  let distance = Math.floor(Math.random() * 1000) + 1;
  array.push(distance)
}
```

Kun nämä kaikki on suoritettu, on matrixin lista valmis. Alla on kuva valmiista 10x10 matrix-taulusta.

```
"Matrix size 10x10"

"-----"

"Random matrix"

[0, 0, 55, 0, 0, 310, 0, 0, 0, 0]

[0, 0, 0, 130, 185, 0, 380, 0, 0, 830]

[55, 0, 0, 0, 914, 0, 0, 964, 0, 0]

[0, 130, 0, 0, 156, 775, 0, 0, 966, 0]

[0, 185, 914, 156, 0, 0, 0, 133, 0, 0]

[310, 0, 0, 775, 0, 0, 0, 0, 151, 0]

[0, 380, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0]

[0, 0, 964, 0, 133, 0, 0, 0, 0, 0]

[0, 830, 0, 0, 0, 0, 0, 30, 0, 0]
```

Seuraavaksi esitetään matrix kuten yllä olevassa kuvassa näkyy, käymme läpi forloopilla taulukon, jonka jokaisen numeron tulostamme. Connection-matrix tulostaa kaikki yhteydet, joita matrixia luodessa on syntynyt. For-looppi käydään läpi taulukoiden määrän verran, luodaan uusi muuttuja jolle annetaan for-loopissa käytävän taulun numero, seuraavassa for-loopissa tarkistetaan matrixin-taulusta sisältääkö taulu numeron eri numeron kuin 0 ja myös tarkistetaan onko listan paikka pienempi kuin matrixissa käytävä lista. Jos nämä toteutuvat esitetään yhteys, tällä sain aikaiseksi että vain yksi yhteys esitettiin eikä esim. 1->2 ja 2<-1.

```
"-----"
"Connections in matrix"
"connect[1][3] = 55"
"connect[1][6] = 310"
"connect[2][4] = 130"
"connect[2][5] = 185"
"connect[2][7] = 380"
"connect[2][10] = 830"
"connect[3][5] = 914"
"connect[3][8] = 964"
"connect[4][5] = 156"
"connect[4][6] = 775"
"connect[4][9] = 966"
"connect[6][9] = 151"
"connect[7][10] = 30"
""
```

Dijkstran algoritmiin syötetään yllä olevan mukaan luotu matrix-taulu, tälle annetaan parametreinä mikä on lähtöpiste (0) ja mikä on loppupiste (taulukon pituus, tässä tapauksessa 9), välitetään myös numerolista joka on luotu taulukon pituuden mukaan jotta saadaan selvä reittikuvaus.

```
startTime = new Date();
dijkstra(graph, 0, vertices - 1, numbers);
stopTime = new Date();
```

Dijkstra-funktiossa luodaan uusi tyhjä etäisyys-taulu, tyhjä reittitaulu ja parent-taulu.

Aloitetaan for-loopin pyörittäminen taulukon pituuden arvon verran. "Parent" muuttujaan asetetaan arvo, joka on for-loopissa käytävän arvo -1, distance paikkaan, joka sijaitsee for-loopin käytävän arvon mukaiseen paikkaan, muuttuja haetaan max_valuen avulla uusi arvo, reitti arvoon haetaan samalla tavalla arvo false.

Seuraavaa for-loopia kierrätetään kunnes taulukon pituus -1 on saman arvoinen kuin count. Luodaan muutuja u jolle haetaan arvo minDistance funktiosta, vaihdetaan reitin arvo true kyseisessä kohdassa. Käydään samalla myös toinen for-looppi läpi, kunnes reitti muutuja[v] on false, matrix-taulun indexit ja distance lisättynä matrix-taulun indexien arvon ovat pienempiä kuin etäisyys. Tämän for-loopin sisällä asetetaan parent for-loopin arvon kohtaan u, ja distance for-loopin arvon kohtaan distance u + taulukon u ja v. Näitä for-looppeja käydään läpi, kunnes ehdot ovat täyttyneet. Tämän jälkeen käytetään finalGraph-funktiota, jonne välitetään uudet arvot jotka on saatu for-looppeja käytäessä.

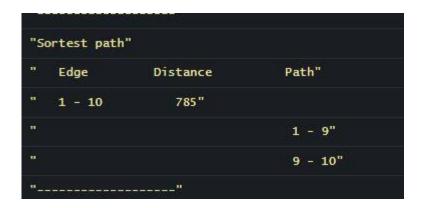
MinDistance-funktiolla haetaan uuteen min muuttujaan max_value ja luodaan uusi min_index muuttuja. For-loopia loopataan listan pituuden arvon verran. Jos reitti listan indeksi paikan numero on false ja distance indeksin paikka on pienempi tai yhtäsuuri kuin min, asetetaan uudeksi min-arvoksi etäisyyden indeksin arvo, ja min_indexille annetaan uusi arvo käytävän indeksin mukaan. Lopuksi palautetaan uusi min_indeksi.

```
1 * function minDistance(dist, routes) {
2    let min = Number.MAX_VALUE;
3    let min_index;
4
5 * for (let | i = 0; i < vertices; i++) {
6 * if (routes[i] == false && dist[i] <= min) {
7         min = dist[i], min_index = i;
8    }
9    }
1    return min_index;
1 }</pre>
```

FinalGraph-funktiossa for-looppia käydään taulukon pituuden arvon verran. Jos annetu päätepiste on sama kuin for-loopin indeksi, tätä tehdään kunnes ollaan saatu piirrettyä lyhin reitti ja reitti ohjeet paikan A ja B:n välillä.

```
function printGraph(parent, j, numbers) {
    if (j == null) {
        return;
    }
    if (parent[j] == -1) {
        return;
    }
    printGraph(parent, parent[j], numbers);
        console.log("\t\t\t\t\t\t\t\t\t\t\t\t" + numbers[parent[j]] + ' - ' + numbers
[j])
}

function finalGraph(dist, parent, src, end, numbers) {
    for (let i = 0; i < vertices; i++) {
        if(end == i) {
            console.log("\tEdge \t\t\ Distance \t\t Path");
            console.log("\tEdge \t\t\ Distance \t\t Path");
            console.log("\temperature the printGraph(parent, i, numbers);
    }
    }
}</pre>
```


Tässä oli lyhyesti selitettynä Djikstran algoritmin toiminta.

5 Matrixin koon vaikutus

Tässä huomataan hyvin, että reitin aika kasvaa huomattavasti mitä isompi matrixtaulu on. Ajan mittaamiseen käytettiin 10, 100, 250, 500, 1000 ja 2500 listan matrixtaulukkoa:

10x10 hyvin nopea vain 2ms

"Son	test path"			
* }	Edge	Distance	Path"	
**	1 - 10	999"		
			1 - 3"	
**			3 - 10"	
""				
" Matrix size 10x10"				
""				
"Time to find sortest path"				
"2 m	"2 ms"			

100x100 vieläkin nopea 5ms

"So	ortest path'	i	
*	Edge	Distance	Path"
	1 - 100	151"	
**			1 - 9"
**			9 - 23"
"			23 - 18"
*			18 - 87"
**			87 - 100"
" N	atrix size	100x100"	
"n"			
"Time to find sortest path"			
"5	ms"		

250x250 Edelleen nopea 12ms

"Sortest path		
" Edge	Distance	Path"
" 1 - 250	76"	
		1 - 138"
-		138 - 153"
*		153 - 113"
		113 - 216"
1		216 - 3"
7		3 - 250"
"		
" Matrix size	250x250"	
""		
"Time to find sortest path"		
"12 ms"		

500x500 Rupeaa aika kasvamaan jo vähän reilummin, 26ms.

"Sortest path"			
" Edge	Distance	Path"	
" 1 - 500	36"		
**		1 - 344"	
m.		344 - 28"	
*		28 - 482"	
**		482 - 150"	
**		150 - 323"	
		323 - 500"	
""			
" Matrix size 500x500"			
""			
"Time to find sortest path"			
"26 ms"			

1000x100 aika tuplaantui 54ms.

"Sortest path"			
" Edge	Distance	Path"	
" 1 - 1000	35"		
		1 - 151"	
(m)		151 - 535"	
-(# .)		535 - 397"	
		397 - 270"	
***		270 - 974"	
·(#)		974 - 926"	
577.5		926 - 1000"	
""			
" Matrix size 1000x1000"			
""			
"Time to find sortest path"			
"54 ms"			

2500x2500 nyt aika oli jo huomattavasti suurempi, 161ms

"So	rtest path"		
	Edge	Distance	Path"
**	1 - 2500	10"	
***			1 - 1651"
*			1651 - 1508"
***			1508 - 2390"
-10			2390 - 170"
***			170 - 220"
***			220 - 2012"
***			2012 - 2500"
"	""		
" M	" Matrix size 2500x2500"		
**		"	
"Ti	"Time to find sortest path"		
"16	1 ms"		

5000x5000 meni jo huomattavasti kauemmin 632ms

"Sortest path		
" Edge	Distance	Path"
" 1 - 5000	9"	
		1 - 1045"
: ".		1045 - 3799"
		3799 - 2492"
5 3 0		2492 - 2934"
8 11 .		2934 - 3247"
		3247 - 4404"
(W)		4404 - 5000"
***************************************		
" Matrix size	5000x5000"	
"	"	
"Time to find	sortest path"	
"632 ms"		

Kuten mittauksista huomasimme, aika nousi eksponentiaalisesti, koska reittejä rupesi olemaan jo niin paljon.

6 Pohdinta

Tässä projektissa tuli tutuksi kyllä juuria myöten Matrix-taulu ja sen luonti, tämä oli todella mukava luoda. Välillä meinasi tulla vähän vaikeuksia, mutta viimein kun sain random matrix-taulun luotua olin todella tyytyväinen. Dijkstran algoritmi tuli myös projektin aikana tutuksi, todella tärkeä ja opettava algoritmi reittien etsimiseen. Kaiken kaikkiaan mukava ja haastava projekti mutta mielestäni hyvin onnistunut.

7 Koodi

```
function minDistance(dist, routes) {
  let min = Number.MAX_VALUE;
  let min index;
  for (let i = 0; i < vertices; i++) {
    if (routes[i] == false && dist[i] <= min) {
       min = dist[i], min_index = i;
    }
  }
  return min index;
}
function printGraph(parent, j, numbers) {
  if (j == null) {
    return;
  if (parent[j] == -1) {
    return;
  printGraph(parent, parent[j], numbers);
  console.log("\t\t\t\t\t\t\t" + numbers[parent[j]] + ' - ' + numbers[j])
}
function finalGraph(dist, parent, src, end, numbers) {
  for (let i = 0; i < vertices; i++) {
  if(end == i){
                            console.log("\tEdge \t\t Distance \t\t Path");
    console.log('\t' + numbers[src] + ' - ' + numbers[i] + '\t\t' + dist[i]);
```

```
printGraph(parent, i, numbers);
  }
  }
}
function dijkstra(graph, src, end, numbers) {
  let dist = [];
  let routes = [];
  let parent = [-1];
  for (let i = 0; i < vertices; i++) {
    parent[i] = -1;
    dist[i] = Number.MAX_VALUE;
    routes[i] = false;
  }
  dist[src] = 0;
  for (let count = 0; count < (vertices - 1); count++) {
    let u = minDistance(dist, routes);
    routes[u] = true;
    for (let v = 0; v < vertices; v++) {
       if (!routes[v] && graph[u][v] && dist[u] + graph[u][v] < dist[v]) {
         parent[v] = u;
         dist[v] = dist[u] + graph[u][v];
      }
    }
  }
  finalGraph(dist, parent, src, end, numbers);
}
function distance (array) {
              let distance = Math.floor(Math.random() * 1000) + 1;
array.push(distance)
}
function connect (array) {
                            let connect = Math.floor(Math.random() * 5) + 1;
  if (connect === 1 | | connect === 2) {
              distance(array);
  }
  else {
              array.push(0);
}
```

```
function randomGraph (graph, vertices) {
                           let graphSize = vertices;
  for (let i = 0; i < graphSize; i++) {
                           let array = [];
                           for (let j = 0; j < graphSize; j++) {
              if (array.length == [i]) {
                           array.push(0)
     else if (graph.length > array.length) {
                           let graphIndex = ((graph.length - array.length -
graph.length) * -1)
        let arrayIndex = graph.length;
        let num = graph[graphIndex][arrayIndex]
               array.push(num)
     }
     else {
                                                       connect(array);
     }
     graph.push(array);
                           }
}
function calculateTime(start, stop){
              let time = stop.getMilliseconds() - start.getMilliseconds();
console.log(time + " ms")
}
let vertices = 10;
let graph = [];
let numbers = [];
let startTime;
let stopTime;
randomGraph (graph, vertices);
console.log("Random matrix")
for (let i = 0; i < graph.length; i++) {
                           console.log(graph[i])
}
console.log("----")
console.log("Connections in matrix")
for(let i = 0; i < graph.length; i++) {</pre>
```

```
let connect = graph[i];
  for(let j = 0; j < connect.length; j++) {</pre>
                           if(connect[j] != 0 && [i] < [j]) {
    let x = i + 1;
    let y = j + 1;
    console.log("connect[" + x + "][" + y + "] = " + connect[j]);
  }
}
for (let i = 0; i < vertices; i++){
             numbers.push(i + 1);
}
console.log("----")
console.log("Sortest path")
startTime = new Date();
dijkstra(graph, 0, vertices - 1, numbers);
stopTime = new Date();
console.log("----")
console.log(" Matrix size " + vertices + "x" + vertices);
console.log("----")
console.log("Time to find sortest path")
calculateTime(startTime, stopTime)
```